

garanteret deres Dyreholdelse. Det forekommer mig, at det, at man rokker ved saadanne Dispositioners Hellighed, nødvendigviis maa føre til, at Willigheden til overhovedet at træffe Formuedispositioner, som ikke ganske ubelukkende komme enkelte Personer tilgode, men som — og vi have jo mange Exempler derpaa — i stort Maal komme det Offentlige, Samfundet, tilgode, ubetinget slappes, naar Staten ikke ubrødelig haandhæver de Dispositioner, som den selv har tilstødet tagne, og som den selv har garanteret ved at give dem kongelig Stadfæstelse. Jeg vilde langt lettere for mit Bedkommende have kunnet finde mig i en Bestemmelse, som rammede samtlige Familieformuer, end i en Bestemmelse, som rammer alene disse enkelte Familieformuer, der nu tilfældigviis ere berørende i Fordeindomme, idet en saadan samlet, almindelig Bestemmelse om Opløsning af Familieformuerne jo selvfølgelig kun kunde tages, naar den var støttet paa en fast Overbeviisning om det Skadelige i selve den fideicommissariske Institution. Men en saadan Overbeviisning kan jo ikke her være tilstede hos den høitærede Regjering og heller ikke hos de høitærede Medlemmer, der ville stemme med Regjeringen, thi, hvis den var tilstede, vilde den jo ikke kunne søge sin Fyldestgjørelse deri, at der kun aabnes Adgang til at opløse de Familieformuer, som nu ere begrundede paa Jorden. Man maatte da nødvendigviis gaae videre. Jeg betragter Bestemmelserne i dette første Afsnit hverken som nogen nødvendig Fyldestgjørelse af Grundlovsbudet og heller ikke som nogen Følge af en almindelig Anskuelse om Familiefideicommissernes Nytte, eller jeg tør vel snarere sige, Skadelighed. Det er en Selvsølge, at, dersom Grundlovsbudet om Jordens Frigjørelse fra fideicommissariske Baand kun kunde løses ad denne Veje, nemlig ved tillige at opløse selve Familieformuerne, ja, da maatte man finde sig deri, da maatte man finde sig i, at de Familieformuer, som vare knyttede til Fordeindomme, bleve stillede under andre Vilkaar end andre Familieformuer; men det er jo ingenlunde Tilfældet, idet det selsamme Lovforslag i sin anden Afdeling, som ikke foreligger nu til Behand-

ling, jo aabner den slagne Landevei for, at Grundlovsbudet kan fyldestgjøres paa en langt simplere Maade og paa en Maade, som ikke forekommer mig at have det Saarende for Retssikkerheden, som den første Afdeling af Loven har. Den høitærede Justitsministers Henviisning til, at Bestemmelser i selve Lehnisbrevene — eller maastee Bestemmelser omfattende hele Lehnisinstitutionen — allerede nu skulde aabne en lige Adgang til Opløsning af den Familieformue, der stikker i Lehnene, kunde ikke i noget synderligt Maal berolige mig; thi som bekjendt vil Lovforslaget komme til at omfatte langt flere Fideicommisser end dem, der ere lehnisbundne, det vil komme til, at omfatte alle Stamgodsfer, som ligefrem ere oprettede i Genhold til Lovgivningens Bestemmelser. Dersom det i de enkelte særlige Tilfælde skulde have sin Betydning, at saadanne Familieformuer kunde opløses, forekommer det mig, at man fuldstændigt maatte kunne nøies med de nu gjældende Bestemmelser, der give Kongen Myndighed til at kunne indrømme en Opløsning. Der forekommer mig at være en himmelvid Forskjel paa, om en saadan Opløsning af en Familieformue udgaaer fra Kongen eller fra den øverste Statsmyndighed, eller om der gives de tilfældigviis nulevende, i Fideicommisset Interesserede en almindelig Ret i saa Henseende. Ligesaa vist, som jeg vil sætte Priis paa, at saadanne Bestemmelser, som jeg maatte træffe for mine Børn for den Tid, hvor jeg ikke er mere, ubrødeligt holdes, ligesaa vist kan jeg ikke gaae ind paa, at andre paa ligesaa lovlig Maade tagne Dispositioner skulde kunne hæves, at der skulde kunne gives private Personer Ret til at fordre dem hævede, fordi det stemmer med deres private Interesser. — Jeg maa i Genhold til, hvad jeg her har udtalt, hvormeget jeg end maa beklage derved at komme i absolut Modsetning til den ærede Justitsminister, stemme imod dette Afsnit af Lovforslaget.

Justitsministeren: Maastee jeg helst maa begynde med at drage Tvinget til Minde, at jeg ikke — jeg skulde tage mærkelig fejl, om det Modsatte var Tilfældet — under den korte Dmtale af det nu foreliggende Afsnit,